

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1806

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *de herziening van het stelsel voor gesubsidieerde rechtsbijstand* (ingezonden 4 april 2018).

Antwoord van Minister **Dekker** (Rechtsbescherming) (ontvangen 17 april 2018)

Vraag 1

Klopt het dat er een programmateam rechtsbijstand op het Ministerie van Justitie en Veiligheid in het leven is geroepen om zich te buigen over de «redesign» van het stelsel voor gesubsidieerde rechtsbijstand?

Antwoord 1

Ik heb in navolging van de opdracht uit het regeerakkoord om het stelsel van rechtsbijstand te herzien en om uitvoering te geven aan de motie-Groothuizen c.s.¹ een programma ingericht. Voor een nadere toelichting verwijs ik u naar mijn brief van 9 april 2018 aan uw Kamer (Kamerstuk 31 753, nr. 152)

Vraag 2 en 3

Op welke manier wordt bij deze «redesign» precies gebruik gemaakt van de rapporten van de commissies-Wolfson, Barkhuysen en Van Der Meer?² Welk nut hebben deze onderzoeken dan precies gehad?

Waarom wordt ervoor gekozen om over te gaan tot «redesign», terwijl er al drie rapporten liggen met verschillende «designs»?

Antwoord 2 en 3

In het regeerakkoord is het voornemen opgenomen om het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand binnen de bestaande budgettaire kaders te herzien langs de lijnen van de rapporten van de commissies Wolfson en Van der Meer. In mijn brief aan uw Kamer van 27 november 2017³ heb ik toegelicht dat dit voornemen leidt tot de opgave een stelsel vorm te geven

¹ Kamerstuk 34 775 VI, nr. 65.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/11/30/herijking-rechtsbijstand-naar-een-duurzaam-stelsel-voor-de-gesubsidieerde-rechtsbijstand>, <http://njb.nl/Uploads/2017/2/Eindrapport-cie-duurzaam-def.pdf> en <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/h-tk-20172018-47-9.html>

³ Kamerstuk 31 753, nr. 143.

waarbinnen kwalitatief goede rechtsbijstand wordt geleverd als dat nodig is, door de persoon of instantie die daarvoor het meest is aangewezen. Daarbij wordt ook hetgeen door de commissie Barkhuysen is gesteld, betrokken. Het programma bouwt daarmee voort op hetgeen in bovenstaande rapporten is neergelegd.

Vraag 4

Waarom wordt er opnieuw een beroep gedaan op de zogenaamde denkkraft van verschillende organisaties, terwijl zij dit al meermalen op verschillende manieren en bij verschillende gelegenheden hebben gedaan?

Antwoord 4

Het programma kan haar opdracht niet uitvoeren zonder de kennis, expertise en ervaring van betrokken professionals. Ik vind het belangrijk dat het probleemoplossend vermogen en de denkkraft die zich in het veld bevinden optimaal worden benut en samen worden gebracht met de inzichten die de rapporten van de commissies Wolfsen en Van der Meer ons geven. Bovendien verwacht ik met deze aanpak het belang van de burger goed te dienen. In mijn eerdergenoemde brief aan uw Kamer heb ik aangegeven organisaties binnen en buiten het stelsel uit te nodigen om mee te doen en mee te denken. Daarnaast wil ik relevante kennis, ervaring en expertise ook via andere wegen ontsluiten. Zo is er een LinkedIn-groep opgezet.⁴ Daarnaast vindt hoog ambtelijk overleg plaats met bestuurders van het Juridisch Loket, de Raad voor Rechtsbijstand, de Nederlandse Orde van Advocaten en waar nodig met andere organisaties, zoals de Raad voor de Rechtspraak en het OM.

Vraag 5 en 6

Klopt het dat het thema van één van de bijeenkomsten «wat te doen met 400 miljoen» inhoud? Kunt u dit uitgangspunt toelichten, mede gezien de conclusie van de commissie-Van Der Meer dat er geld bij moet?⁵ Waarom wordt koste wat kost vastgehouden aan bestaande budgettaire kaders, terwijl dankzij de onafhankelijke commissie-Van Der Meer duidelijk is geworden dat men hiermee niet uit de voeten kan waar het gaat om het garanderen van de toegang tot het recht zoals vastgelegd in de Grondwet?

Antwoord 5 en 6

De belangrijkste bevinding van de commissie Van der Meer is dat de huidige puntentoekenningen over vrijwel de gehele linie niet meer overeenkomen met de werkelijke tijdsbesteding door rechtsbijstandverleners die zij geacht worden uit te drukken. De commissie heeft vier scenario's geschetst voor de wijze waarop aan haar bevindingen opvolging kan worden gegeven. Zoals de commissie Van der Meer in haar voorwoord stelt, is het aan de beleidsverantwoordelijken om op basis van het rapport de noodzakelijke scherpe keuzes te maken zodat de vergoeding voor gesubsidieerde rechtsbijstand duurzaam en evenwichtig zal zijn. De conclusie die in de vraagstelling wordt getrokken naar aanleiding van het rapport van de commissie Van der Meer, deel ik niet. Zoals hierboven al genoemd, vinden op dit moment ontwerpessies plaats. Op 3 april jl. heeft de eerste ontwerpessie plaatsgevonden. Geïnteresseerden worden op de hoogte gehouden via de hierboven genoemde LinkedIn-groep. De eerste vier ontwerpessies kennen een algemeen thema. In de uitnodiging voor deze sessies zijn wel randvoorwaarden gesteld. Eén van die randvoorwaarden is dat een herziening van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand plaatsvindt binnen de bestaande budgettaire kaders. Deze randvoorwaarde is in lijn met het regeerakkoord. De budgettaire kaders zijn ook aan de orde geweest in het genoemde hoog ambtelijk overleg met bestuurders.

⁴ <https://www.linkedin.com/showcase/18503934/>

⁵ <http://www.advocatenblad.nl/2017/10/25/meer-127-miljoen-extra-rechtsbijstand/>